

2018 – 8/9

HOLLANDS Maandblad

Olga Kortz

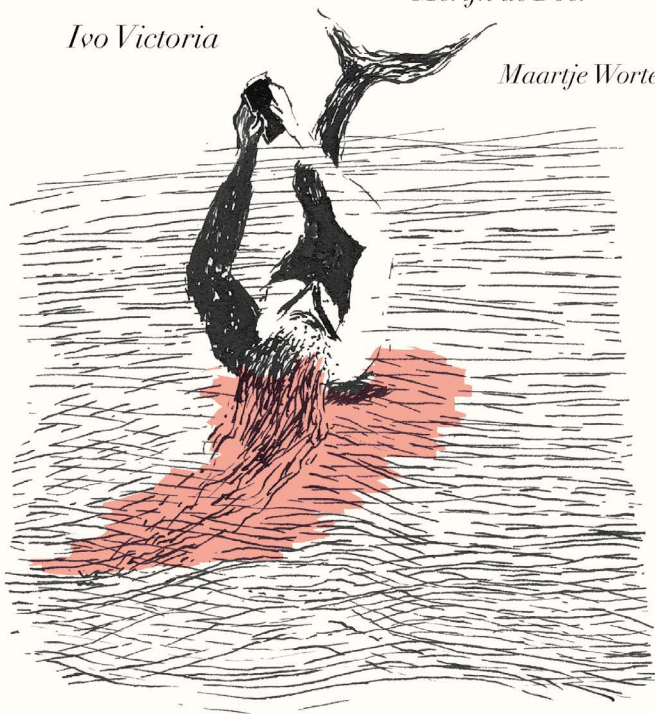
Thomas Heerma van Voss

De hardnekkige aantrekkingskracht van complottheorieën

Merijn de Boer

Ivo Victoria

Maartje Wortel

HOLLANDS Maandblad

INHOUD NO. 8/9 – 2018

zestigste jaargang • nummer 849/850

augustus/september 2018

Opgericht in 1959 door K.L. Poll.

www.hollandsmaandblad.nl

Redactioneel – Deze maand

Robbert Welagen – Een pleidooi voor de novelle

Ivo Victoria – Mevrouw Stevens daalt de trap af

Olga Kortz – Gedicht

Maartje Wortel – En dan maar gaan

Thomas Heerma van Voss – Bekenentissen van een afvallige

Jori Stam – Bethlehem, NH

Philip Huff – Gedicht

John-Alexander Janssen – Aix-liefde

Iris Le Rütte – Gedichten

Merijn de Boer – Hugo

Tekeningen Nina Roos

Auteurs in dit nummer

Colofon

Deze maand

Deze maand doet u zaken met een gastredacteur omdat de *Hollands Maandblad*-redactie een symposium voor literaire tijdschriftredacteurs bezoekt in Saint-Rémy-de-Provence. U begrijpt: de kans op een conclaaf met deze uitgedunde beroepsgroep van witte bizons, laat de redactie voor geen poëzie of proza schieten. Bijvangst van haar afwezigheid is dat de redactie, afgesloten van elke actualiteit, niet hoeft te ageren tegen de intellectuele teloorgang van de natie, te wijten aan een deprimerend amalgaam van digitalisering en ontleding.

Misschien is het ironisch dat de redactie juist gedurende haar verblijf in Zuid-Frankrijk ontwikkelingen misliep van maatschappijhervormde inslag, die haar – indien niet ondergedompeld in zalige onwetendheid – uit haar schulp ten overstaan van modern Nederland hadden kunnen lokken. Zo besloot het kabinet het leesbevorderingsbeleid eindelijk serieus te nemen met een internet-avondklok om verdere mentale entropie te voorkomen. Opgelucht besloten Nederlanders massaal terug te keren naar de literatuur. *Hollands Maandblad* hoefde niet langer de kanarie in de literaire kolenmijn te spelen, nadat de gassen van de ontleding via opengebroken mijnschachten wegvloeiden.

Ach, u bent alert: voorgaande betreft een opwindende fantasie. In realiteit domineert het digitale ‘nieuwe lezen’. Het tastbare boek lijkt op haar retour en het tijdschrift en dagblad – ooit oases op de pelgrimstocht der mensheid – leggen op versleten knieën de laatste meters af naar het mausoleum van het ‘oude lezen’.

Toch is dat een defaitistische rechtvaardiging van het *Hollands Maandblad*-onheilsprofetenprisma, dat telkens uitwijst – in navolging van de Jehova’s en andere groeperingen met een flexibel zesde zintuig voor de lange termijn – dat Nederland aan de vooravond staat van haar

intellectuele Apocalyps. Natuurlijk, iemand moet alarm slaan, maar wie weet wat voorzichtige en eerbiedige introspectie uitwijst? Dat *Hollands Maandblad* beschutting biedt aan de opgejaagde literaire elite, en dat zulks volstaat? Of dat *Hollands Maandblad* incidenteel met bredere blik uit haar schuttersputje moet turen naar overlevenden op het slagveld der literatuur? Het is een raadsel! Aangekaart bovendien door een gastredacteur, een relatieve buitenstaander, die als een bemoeizieke buurman over de schutting koekeloert en ongevraagd een vragenvuur opent.

Misschien dat een andere buitenstaander soelaas biedt. Joseph Brodsky noemt de realiteit op zichzelf waardeloos, want het is pas de waarneming die haar tot betekenis verheft. Zo bekeken is het blikveld van *Hollands Maandblad* onovertroffen, omdat het gedurende zes decennia is geslepen door cultuur en beschaving met als voornaamste instrument taal. En de realiteit laat zich alleen rechtvaardig ontleden en begrijpen door een zodanig instrument.

Enfin, deze brutale gastredacteur verzoekt de godinnen om een vruchtbaar en kortstondig rendez-vous in Zuid-Frankrijk zodat de redactie snel terugkeert. Hand in hand met dat verlangen bestaat de hoop dat lezers – hoe meer, hoe beter – zich minstens nog achthonderdvijftig nummers mogen laven aan *Hollands Maandblads* erudiete prisma. – DG

Een pleidooi voor de novelle

door Robbert Welagen

‘Zou je niet ooit een dikke pil willen schrijven?’ Deze vraag krijg ik regelmatig van lezers, redacteurs, uitgevers, collega-schrijvers, familieleden en vrienden. Mijn repliek is over het algemeen halfslachtig: een volledig antwoord geef ik nooit en meestal zeg ik maar iets om de vraagsteller af te wimpelen. Waarom ik ontwijkend reageer op die goedbedoelde maar eigenlijk onbetamelijke vraag, vergt toelichting.

Sinds mijn debuutnovelle *Lipari* uit 2006 heb ik zes andere boeken geschreven: een novelle, drie lange nouvelles (uitgevers en boekverkopers spreken liever van ‘kleine romans’), een ‘echte’ roman en een detective. *Lipari* telde 92 pagina’s en zojuist heb ik een boek afgerond van ongeveer dezelfde omvang. Zelf heb ik geen enkele moeite met deze omvang – het is mijn zelfverkozen niche – maar anderen blijkbaar wel, want sinds mijn debuut vragen mensen maar al te vaak of het volgende boek dikker wordt.

Dat is niet verwonderlijk. In de Nederlandse literatuur is de roman tot norm verheven. En een prozaschrijver, die schrijft romans. Soms verschijnt van zijn hand ‘tussendoor’ een novelle of verhalenbundel, maar de roman, dat is het echte werk. Een roman schrijven – met name een ‘dikke pil’ of een ‘vuistdikke roman’ – wordt gezien als blijk van ambitie en rijpheid. Vermoedelijk dankt de roman die bewondering aan zijn complexe verhaallijnen, veelvoud aan personages, gedetailleerde beschrijvingen van landschappen en doorwrochte psychologische motieven. Daarmee wordt ook – zij het indirect – stelling genomen tegen schrijvers van nouvelles, want dat genre ontbeert die ambitie en vermeende rijpheid. Het waardeoordeel dat hieruit spreekt, is onterecht en zegt veel over de vooringenomenheid van voornoemde vraagsteller met kwantiteit ten koste van kwaliteit. Meer is niet beter dan minder.

Zo vallen talloze klassiekers tot de novelle te rekenen. *Hart der Duisternis* (Joseph Conrad), *Eerste liefde* (Toergenjev), *De gedaanteverwisseling* (Kafka), *Schaaknovelle* (Stefan Zweig) en *De dood in Venetië* (Thomas Mann) kun je met geen mogelijkheid romans noemen. Desondanks is de novelle nog altijd een ondergeschoven kindje.

De roman en het korte verhaal hebben een duidelijke plaats in het literaire landschap, terwijl de novelle daartussenin bungelt. Waarom? Hoewel het giswerk betreft, vermoed ik dat hier sprake is van een meevoudige problematiek. Ten eerste, een novelle heeft diffuse contouren – misschien is dat verwarrend en zodoende niet aantrekkelijk. Soms is het een ‘lang kort verhaal’ dan weer een ‘kleine roman’. Uitgevers en schrijvers, maar ook recensenten, hanteren bovendien een eigen bovengrens van de novellelengte, variërend van grofweg 100 tot 140 pagina’s. De literatuur is geen exacte wetenschap en een concrete bovengrens bestaat simpelweg niet – zelf houd ik 150 bladzijdes aan (uit recalitrantie ga ik net boven die 140 zitten om meer boeken tot de novelle te kunnen rekenen). Veel lezers willen ten tweede lang in een boek verblijven en lezen daarom liever dikke romans; een novelle is snel uitgelezen – misschien is dat een ander probleem. Een laatste dilemma is de prijsstelling van de novelle: Nederlanders blijven Nederlanders en betalen liever 20 euro voor 300 bladzijden dan voor een economisch geschreven novelle met een kernachtige verhaallijn van 150 bladzijden of minder.

lees meer in het nieuwe nummer

Mevrouw Stevens daalt de trap af

door Ivo Victoria

Die ochtend marcheerde mevrouw Stevens vastberaden door de lange, koude gang die het hoofdgebouw van de school doorkliefde. Aan weerszijden hingen de jassen van leerlingen aan haakjes als roerloze toeschouwers van haar eenzame parade.

Het was het eerste jaar dat mevrouw Stevens godsdienstles gaf op de gemeentelijke basisschool waar haar vader directeur was geweest toen zij er zelf als kind les kreeg. Toen het bisdom haar aanstelling kenbaar maakte, was ze zowel blij als droevig geweest. Op de eerste maandag van september, een halfjaar geleden, was ze minutenlang voor de schoolpoort blijven staan. Kinderen en ouders liepen vrolijk kwetterend langs haar het schoolplein op. Mevrouw Stevens staarde naar de grijze lucht en hoorde het ronken van vliegtuigmotoren. Daarna zag ze een bommenregen neerdalen en zwierf haar vader ontredderd door het puin. Hij vond haar onder een trap die niet veel later in zou storten, trok zijn overhemd uit en drapeerde dat over haar hoofd opdat ze de lijkjes van haar vriendjes en vriendinnetjes niet zou zien die door het schoolgebouw verspreid lagen. Zo droeg hij haar het verwoeste gebouw uit, naar huis, waar haar moeder hen verbijsterd en huilend opwachtte. Keer op keer nam haar moeder haar in de armen, betastte haar gezicht, haar haren en handen, om zichzelf ervan te overtuigen dat het wonder zich inderdaad had voltrokken: haar dochter was teruggekeerd uit de dood.

Zelf had mevrouw Stevens geen enkele herinnering aan die gebeurtenis. Alles wat ze erover wist was haar vele jaren later verteld. Maar de afgelopen zes maanden was geen dag voorbijgegaan of ze had er bij het betreden van de school kortere of langere tijd aan teruggedacht.

Kordaat tikten haar halfhoge hakken op de tegelvloer. Ze was op weg naar het kantoor van de schooldirecteur, meneer Pauwels, een man voor wie haar vader zaliger zich zou schamen. Aan het eind van de gang stond Fatima, de schoonmaakster, met een dweil in haar handen en een emmer water naast haar op de grond. Soms maakten ze een praatje. Dat vond mevrouw Stevens heel normaal. Ook met haar mannelijke collega van islam kon ze het de laatste tijd goed vinden. Aanvankelijk had er in de lerarenkamer een onuitgesproken vijandigheid tussen hen geheerst omdat hij weigerde haar een hand te geven. Maar toen ze op een dag, tijdens een verloren uurtje, met zijn tweetjes in het lokaal waren, hadden ze beleefdheden uitgewisseld over hun lessen en leerlingen. Het was mevrouw Stevens opgevallen dat hij met een bepaalde aarzeling sprak, een aarzeling die ze herkende, en toen beseftte ze dat ook hij twijfels kende, omdat het nu eenmaal onmogelijk was tegelijkertijd loyaal te blijven én zeker te zijn van je zaak. Dat principe gold niet alleen voor het geloof, maar ook voor andere zaken in het leven, zoals het huwelijk.

Fatima stak haar hand op. Mevrouw Stevens, precies halverwege de gang, zwaaide vrolijk terug, maakte een kwartslag en greep de knop van een schijnbaar onbeduidend deurtje, waar iedereen – leerlingen, leraren, schoonmakers – dagelijks zo achteloos mogelijk aan voorbijliep alsof ze het bestaan van die kamer ontkenen.

lees meer in het nieuwe nummer

En dan maar gaan

door Maartje Wortel

Mijn moeder had een kleine auto, maar wel een mooie auto. Het was een Fiat en hij was rood. Hij stond de hele dag voor het huis zodat we hem konden zien vanuit het raam. Mijn moeder had dat ding gekregen van een buurman. De buurman zei: 'Ik heb deze auto niet meer nodig.' Mijn moeder zei: 'Oké.' En de buurman vroeg: 'Heb jij hem misschien nodig?'

We stonden met zijn allen op de parkeerplaats voor het huis. Ik weet nog dat de buurman die auto steeds op het dak klopte alsof het een dier was dat hij op zijn gemak moest stellen.

Ik wist dat mijn moeder niet voor die auto zou kunnen betalen, mijn moeder wist dat ook en zelfs de buurman wist dat, want na een korte stilte zei hij: 'Ik geef hem graag aan jullie.' Omdat mijn moeder niet direct leek te begrijpen wat hij bedoelde, zei hij: 'De auto. Hij is voor jullie. Nul euro. Het is een cadeau.'

Mijn moeder zei dat ze niet zomaar een auto kon aannemen. Ze zei: 'Ik heb nog nooit zo'n groot cadeau gekregen.' Maar de buurman stond erop. Hij stapte in de auto en reed hem demonstratief een meter of drie achteruit zodat die achter ons huis kwam te staan en gaf mijn moeder daarna de sleutels. 'De wereld is groot,' zei de buurman. Hij gooide zijn hoofd naar achter en strekte zijn armen alsof hij daarmee de grootte ervan toonde.

We hadden nooit een auto gehad. We dachten: nu kunnen we rijden, we kunnen gaan.

Mijn moeder huilt meestal niet waar de mensen bij zijn, toch moest ze bijna huilen, maar ik denk dat de buurman het niet zag. Hij was met andere dingen bezig; hij keek heel tevreden naar de auto; hij had een goede daad verricht en dat maakte hem gelukkig. Al leek de buurman

altijd wel gelukkig. Hij had er denk ik talent voor. Sommige mensen hebben dat.

Toen we thuiskwamen legde mijn moeder de autosleutels op tafel. Ze zei: 'Ik heb al zo lang niet gereden. Maar misschien kunnen we nu op vakantie, kleintje.' Ze zei: 'We kunnen ergens naartoe rijden, de auto in een weiland of aan zee parkeren en dan in de auto slapen.' Ik dacht: we kunnen niet in die auto slapen, daar is die veel te klein voor, en mijn moeder las mijn gedachten, want ze zei: 'We slapen in de stoelen. Eén of twee nachtjes. Gewoon rechtop. Zoals anderen dat doen in het vliegtuig. Als je moe bent, slaap je overal.'

Ik zei ja, want ik was nog nooit op vakantie geweest. Niet samen, niet alleen. Ver van huis was ik nog nooit geweest. Behalve een keer met school, naar een grote houten schuur met veldbedden in een bos ergens aan de rand van Nederland, maar toen hebben ze mij terug naar huis gebracht. Ik voelde me schuldig dat ik verder weg van huis kon gaan dan zij.

Toen ze me thuisbrachten heeft mijn moeder me ferm op de bank geduwd, en tot zitten gemaand, wat ze nooit eerder had gedaan. Ze zei: 'We moeten een gesprek voeren.' Zelf ging ze op een laag krukje zitten, recht tegenover me. Onze ogen waren op gelijke hoogte. Ik moest haar aankijken, ik mocht niet weglopen en niet wegstaren. Ze zei dat ik het mezelf moest aanleren om niet zo veel aan haar te denken. Ze zei: 'Het begint bij mij en het eindigt met anderen.'

lees meer in het nieuwe nummer

Bekentenissen van een afvallige

door Thomas Heerma van Voss

Jarenlang heb ik overtuigingen aangehangen die ik nu op zijn best onnozel vind en soms ronduit gevaarlijk. Dat Marilyn Monroe vermoord is door de FBI. Dat 2Pac nog leeft. Dat de eerste maanlanding in scène is gezet (de Amerikaanse vlag wappert, terwijl de wind op de maan niet hoort te waaien). En, een onvermijdelijke klassieker in dit genre: dat de aanslagen op het World Trade Center in 2001 een *inside job* waren, beraamd vanuit de hoogste regionen van de Amerikaanse regering om een olieoorlog te ontketenen. Maar hoe kon het dat zo veel Amerikaanse burgers vergelijkbare getuigenissen aflegden over de Arabische kapers? Geënceneerd. En hoe zat het dan met die bekentenisvideo van Bin Laden, die jaren later opdook? *Fake*, natuurlijk.

Zo heeft een aanhanger van complottheorieën op elke kritische wedervraag, iedere aangekaarte feitelijke onjuistheid, direct een repliek: er is sprake van een samenzwering, een geheim verbond dat in de schaduw opereert.

Om misverstanden te voorkomen: wat verstaan we precies onder een complottheorie annex samenzweringstheorie? De term duikt steeds vaker op binnen de meest uiteenlopende contexten, waarbij er doorgaans iets denigrerends doorklinkt; fervente aanhangers van een onofficiële uitleg voor een grote gebeurtenis zeggen immers liever dat ze geloven in *de waarheid* dan in *een complottheorie*. Wat al die theorieën in elk geval gemeen hebben: ze ontkrachten het algemene, publiekelijk bekende verhaal van een bepaalde gebeurtenis. Meestal wordt die houding gebaseerd op een dubieuze of leugenachtige rol van de overheid of andere officiële instanties, ook wordt er regelmatig verondersteld dat acteurs

hebben meegewerkt. Wie de Wikipediapagina *List of conspiracy theories* bekijkt, stuit op een enorm overzicht van sterk variërende claims, talloze eeuwen en vakgebieden bestrijkend, nu eens over vrij compact, behapbaar bedrog, dan weer over complotten waarbij grote instanties ervan worden verdacht de wereldbevolking te bedriegen of zelfs te manipuleren.¹

Afgelopen jaren is veel geschreven en gesproken over complottheorieën. Zowel over afzonderlijke gevallen – en ik moet bekennen, zelfs nu ik dit schrijf, is de verleiding groot om bovenstaande casussen uit te breiden, prompt uit te leggen dat *9-11* inderdaad nog steeds is gehuld in mysteriën – als over het sociologische fenomeen van de *conspiracy theory*. En waren alternatieve waarheden vijftien jaar geleden, tijdens mijn middelbareschooltijd, vooral verhalen in de marge, die outsiders zonder maatschappelijke invloed vertelden en deelden, en die ik juist aantrekkelijk vond *omdat* ze zelden verteld werden en alleen waren te vinden op obscure blogs – tegenwoordig duiken ze op in de meest gerespecteerde talkshows en zelfs in politieke debatten, ook in Nederland. Hun alomtegenwoordigheid is evident.

lees meer in het nieuwe nummer

Aix-liefde

door John-Alexander Janssen

De wind joeg tegen de voorruit. Jan zette de radio zachter en hoorde nu pas hoe hard de motor van de kleine Fiat gierde. Hij wierp een blik op Ghislaine. Ze had haar lichaam van hem af gedraaid. Haar hoofd leunde op een opgerold vestje tegen het raam. Het dempte het trillen van de auto.

Tot nu toe verliep alles soepel. Ze hadden overnacht in Dijon, waren na het ontbijt vertrokken en hadden nagenoeg ongehinderd door kunnen rijden. Alleen rond Lyon was het druk. Ghislaine had er weinig van gemerkt. Nog voor Beaune was ze in slaap gevallen. Ze kon het in de meest benarde houdingen.

Jan porde zachtjes in haar zij. ‘Gies?’

Nog een por.

Ze mompelde iets, opende haar ogen en kwam langzaam in een rechte positie. ‘Zijn we er?’ vroeg ze slaapdronken.

Hij glimlachte. ‘Nog niet.’

Ze draaide haar hoofd langzaam naar hem toe. ‘Waarom maak je me dan wakker?’ vroeg ze.

‘Kijk eens om je heen.’ Hij gebaarde naar het landschap dat voorbijtrok. ‘Het is hier te mooi om te missen.’

Ze was nog nooit in de Provence geweest. Nu reden ze niet ver van Avignon en leken de velden langs de snelweg elkaar af te wisselen in kleur, van lichtgroen en geel naar dan weer bruin of paars. Ze waren het decor van een spel van wind en schaduw en zon. Wat verder verschenen donkere heuvels, die onheilspellend contrasteerden met de lichtblauwe lucht.

‘Wow,’ zei Ghislaine.

Jan opende zijn raam en snoof. ‘Ruik je dat?’

Ze knikte. ‘Zeep.’

‘De Provence,’ zei Jan.

Ze waren op weg naar Aix voor een korte vakantie. Onderweg zouden ze een nacht logeren bij een man die Ivo Steen heette. Een oude, hechte vriend van Jans vader. Steen was daarnaast een niet-onverdienselijk schilder. En Jans peetvader. Veel meer wist Ghislaine niet van hem. Hoewel. Er waren de verhalen, die Jan met een mengeling van melancholie en bewondering had verteld.

Zo had Steen opgetreden als goochelaar op Jans zevende verjaardag, hem als twaalfjarige door het Louvre gegidst, hem tijdens boswandelingen voor echt kennis laten maken met de natuur en hem meegenomen naar de racebaan van Kijkduin. En ooit, zonder dat Jans ouders het wisten, was Steen meegekomen naar een ouderavond en had zich daar uitgegeven voor Jans vader. Vervolgens had hij een onredelijke docent aardrijkskunde zo uitgekafferd dat de man het lokaal met waterige ogen verliet. Maar het opmerkelijkste verhaal vond Ghislaine dat Steen door middel van gespeelde telefoongesprekken, plotselinge uitroepen en het regelmatig aanhalen van zogenaamde spreekwoorden, jarenlang had voorgewend dat hij Russisch sprak.

Over de laatste keer dat Jan hem had gesproken had hij haar met een bepaalde schroom verteld. Het was zeven of acht jaar geleden. Vlak voor zijn vaders dood. Onaangekondigd en omgeven door een drankwalm zo dik als Engelse mist was Steen naar het huis van zijn ouders gekomen. Jans moeder was geschrokken en wilde hem niet binnenlaten. Zijn vader bracht haar tot bedaren, maar het bleef de hele avond ongemakkelijk. Tussen moeder en Steen had het blijkbaar nooit geboterd.

lees meer in het nieuwe nummer

Hugo

door Merijn de Boer

Tien jaar geleden trokken we in een zolderverdieping aan de Oude Schans. De vorige bewoners waren twee mannen die een restaurant begonnen in Tsjechië. Nog maandenlang ontvingen we post voor ze van incassobureaus.

In de maand dat we wel al huur betaalden maar er vanwege verbouwingen nog niet woonden, fietste ik er met twee vrienden naartoe om ze ons nieuwe huis te laten zien. Terwijl we de trap af stampten, verscheen in de deuropening een oude man met een bril en een lange regenjas.

Ik stelde me voor en vertelde dat ik op de derde verdieping kwam wonen. De man, van rond de tachtig, was te veel van zijn à propos om er een luchtig gesprek van te maken. Hij zal wel iets hebben gezegd maar ik kan me niet meer herinneren wat. Hij zweeg vooral en bleef ons perplex aankijken, waarbij het onduidelijk was of hij wel blij was met zijn nieuwe buurman. Het merkwaardigste was nog wel, dat terwijl wij met z'n drieën op één fiets stapten (een achterop, een ander in amazonezit op de stang), de man in de deuropening bleef staan. Roerloos, met zijn handen langs zijn lichaam, starend naar hoe wij op de fiets klommen en de straat uit reden.

Vlak voordat we de Kikkerbilsluis op fietsten, zwaaide ik naar hem. Hij stond nog steeds vanaf het bordes naar ons te kijken. Nog even bewegingloos en met nog altijd diezelfde uitdrukkingloze blik. Hij zwaaide niet terug. Over de Kalkmarkt, aan de overkant van de gracht, reden we ten slotte uit zijn zicht. Al met al had onze kennismaking meer weg van een afscheid.

Onze huurbaas vertelde dat de schrijfster Marijke Höweler vroeger in hetzelfde huis had gewoond. Pas later begrepen we dat deze informatie

een paar meter bezijden de waarheid was. Ze woonde in het huis naast ons. Nog altijd hangt daar een bronzen naamplaatje aan de muur, met erop: Y. EN M. HÖWELER.

Marijke Höweler was voor mij niet meer dan een naam in de literatuurgeschiedenis. Maar alleen al de gedachte dat ik in het oude huis van een schrijfster ging wonen, een plek waar letterlijk literatuurhistorie was geschreven, vertienvoudigde mijn enthousiasme over onze nieuwe woning. Mijn belangstelling voor plekken, steden en landen kwam over het algemeen pas tot leven als ik die kon koppelen aan het leven of werk van een schrijver.

Op de dag dat we de sleutels in ontvangst namen, wandelde ik langs de boekenkraam op het nabijgelegen Waterlooplein. Op de 'euro'-tafel vond ik een verhalenbundel van Marijke Höweler, met de omineuze titel *Tragisch wonen*. Op de achterkant stond een foto van de schrijfster, die blijkbaar was genomen in haar huis, óns huis zoals ik toen nog dacht.

Omdat ik zo getroffen was door de toevalligheid was ik niet in staat om er een slecht voorteken in te zien. Daarvoor was mijn enthousiasme over ons nieuwe huis te groot. Ik verwerkte de vondst in een verhaal, dat ik 'Tragisch wonen' noemde en opstuurde naar een literair tijdschrift.

lees meer in het nieuwe nummer

Auteurs in dit nummer

MERIYN DE BOER (1982) – Schrijver en voormalig redacteur van Uitgeverij Van Oorscot en literair tijdschrift *Tirade*. Publiceerde o.a. de romans *De nacht* (2014) en *'t Jagthuys* (2016), en onlangs de verhalenbundel *De geur van miljoenen* (2018).

THOMAS HEERMA VAN VOSS (1990) – Publiceerde o.a. de romans *De Allestafel* (2009) en *Stern* (2013). In 2016 verscheen de novelle *Dat wat overblijft*; in 2017 de essaybundel *Plaatsvervangers*.

PHILIP HUFF (1984) – Schrijver, scenarist, vertaler. Schreef onder meer de romans *Dagen van gras* (2009), *Niemand in de stad* (2012) en *Boek van de doden* (2014). Ontving de Hollands Maandblad Schrijversbeurs 2010-2011 (*proza*). In 2015 verscheen de essaybundel *Het verdriet van anderen*.

JOHN-ALEXANDER JANSSEN (1984) – Jurist en historicus met een eerste-grads lesbevoegdheid. Schrijft een proefschrift over de Franse democratie aan het einde van de negentiende eeuw. Won in 2014 de Prix de Paris en kon daardoor onderzoek doen in Parijs alsook debuteren met de roman *Een verhaal uit de Zonnestad* (2017).

OLGA KORTZ (1985) – Dichteres, schrijfster en voormalig redacteur van *Propria Cures* en columnist voor *HP De Tijd*. Publiceerde de roman *Onnozele kinderen* (2012).

IRIS LE RÜTTE (1960) – Maakt beelden en publiceert tekeningen en poëzie in o.m. *Hollands Maandblad*. In 2015 verscheen haar oevrecatalogus *Schaduwplaats – Sculpturen, openbare ruimte, tekeningen, gedichten* en onlangs verscheen de vijfde druk van haar dichtbundel *Ik dicht je bij me*.

NINA ROOS (1981) – Schrijfster en tekenares. Publiceerde verhalen en tekeningen in *Hollands Maandblad*. Won de Hollands Maandblad Schrijversbeurs 2009/2010. Schreef de verhalenbundel *Neem op* (2011) en de roman *Drie dagen* (2016). Woont en werkt in Berlijn.

JORI STAM (1987) – Studeerde Nederlandse taal en cultuur, publiceerde o.a. in *De Revisor* en debuteerde met de verhalenbundel *Een volstrekt nutteloos mens* (2015).

IVO VICTORIA (1971) – Publiceerde verscheidene romans, waaronder *Gelukkig zijn we machteloos* (2011) (shortlist Libris Literatuur Prijs), *Dieven van vuur* (2014) (longlist Libris Literatuur Prijs) en *Billie & Seb* (2017). Schrijft daarnaast voor verscheidene kranten en andere publicaties.

ROBBERT WELAGEN (1981) – Publiceerde zeven boeken, waaronder *Het verdwijnen van Robbert* (2013), *In goede handen* (2015) en *Nachtwandeling* (2017), een detective die zich afspeelt binnen literair Nederland.

MAARTJE WORTEL (1982) – Schrijfster van de romans *Half Mens* (2011) en *Ijstijd* (2014). Publiceerde daarnaast twee verhalenbundels: *Dit is jouw huis* (2009) en *Er moet iets gebeuren* (2015). Verder heeft ze verhalen geschreven voor literaire tijdschriften als *Tirade*, *Das Magazin* en *De Gids*.

HOLLANDS Maandblad

Redactie: Bastiaan Bommeljé

Redactieraad: Gerard van Emmerik, Beatrijs Ritsema, Mark Boog en Willemijn Lindhout

Vormgeving: Steven Boland

Copyright: Auteursrecht voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door subsidie van het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds, thans Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Redactiesecretariaat: Hollands Maandblad • Postbus 59.752 • 1040 LG Amsterdam •
Tel. 020-6175955 • info@hollandsmaandblad.nl (niet voor kopij)

Bij ongevraagde bijdragen postzegels voor antwoord bijsluiten

Uitgever: Stichting Hollands Maandblad, p/a Bilderdijkkade 63-b • 1053 VJ Amsterdam

Abonnementen: 12 nummers per kalenderjaar, prijs per jaargang € 79,50 •

Proefabonnement (3 nummers) € 20,- Abonnementen die niet één maand voor afloop van de abonnementsperiode zijn opgezegd, worden automatisch verlengd

Opgave: S.P. Abonneeservice • Postbus 105 • 2400 AC Alphen aan den Rijn.

Telefoon tijdens werkdagen van 9.00-17.00 uur: 0172-476085.

Een acceptgiro voor betaling volgt

Losse nummers: € 7,50 • dubbelnummers € 9,90 • Verkrijgbaar bij de boekhandel of door bestelling via www.hollandsmaandblad.nl dan wel per mail: HollandsMaandblad@spabonneeservice.nl